

حکایت‌های شیرین بوستان سعدی

بوستان سعدی

امیر شرفخانی

بخش بین المللی کتاب راونیز

کد پستی - ایران - تهران ۱۴۱۷۳-۱۱۶۶۶

۶۶۴۰۱۵۴۶ - ۶۶۹۶۱۴۹۸

telegram: @ravniz

نام کتاب: حکایت‌های شیرین بوستان سعدی

ناشر: داریوش

نویسنده: امیر شرفخانی

چاپ: صافی: فرشویه

لیتوگرافی: یکیاتور

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۸۰-۷۷-۸

سرشناسه	: شرفخانی، امیر
عنوان و نام پدیدآور	: حکایت‌های شیرین بوستان سعدی.
مشخصات نشر	: داریوش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۸۰-۷۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
رده بندی کنگره	: ۴۴ ر ۲۱۵ / ۱۵۵
رده بندی دیویی	: ۵۲/۴۵۲۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۲۸۷۱

* راونیز یکی از شهرهای دوره هخامنشی در استان خراسان شمالی است

مقدمه :

مشرف (شرف) الدین مصلح شیرازی معروف به سعدی شیرازی شاعر و نویسنده توانمند ایرانی قرن هفتم هجری قمری بوده است. در برخی مراجع تاریخ تولد سعدی ۵۸۵ هجری قمری آورده شده و در برخی دیگر ۶۰۶ (وی احتمالاً بین سالهای ۶۰۰ تا ۶۱۵ هجری قمری زاده شده است). اما ارفات سعدی در بیشتر مراجع ۶۹۱ هجری قمری اشاره شده است.

شعر و نوشته های سعدی آهنگین بوده است و وی در خانواده ای که همگی از علمای دینی بوده اند به دنیا آمده است:

مرا معلم عشق تو شاعری آموخت همه قبیله را عالمان دین بودند
ظاهراً خانه پدری سعدی در محدوده حرم احمد بن موسی (شاهچراغ) قرار داشته است .
دایی سعدی قطب الدین شیرازی است .

دکتر ذبیح ال... صفا در وجه تسمیه نام سعدی می گوید: (شرف الدین یا مشرف الدین از القاب و اسامی رایج قرن هفتم و هشتم بوده است ، چنان که گروهی از بزرگان آن دوره

را نیز با این اقباب می شناسیم. (در ضمن مصلح یا مصلح الدین هم از اسامی بوده که در آن روزگار هم استفاده می شده. جد پدری و دایی سعدی (قطب الدین محمود شیرازی) نیز به این نام می شناسیم.

قدیمی ترین مأخذی که نام و کنیه سعدی در آن بیان شده کتاب تلخیص مجمع الآداب فی معجم الاقباب است از ابن القوطی که با سعدی معاصر بوده و ارتباط و مکاتبه داشته است. وی از سعدی چنین نام برده (مصلح الدین ابو محمد عبدالله بن مشرف) معروف به سعدی شیرازی. معاصر دیگر سعدی، علی بن احمد بن ابی بکر معروف به (بیستون) که اولین دیوان سعدی را ۲۵ سال بعد از مرگ آن استاد جمع آوری و تنظیم نموده لقب و اسم و تخلص او را به این صورت آورده (مولانا و شیخ الشیوخ فی عهده و قدوه المحققین افصح المتکلمین مفجز السالکین مشرف المکة و الحق و الدین مصلح الاسلام و المسلمین شیخ سعدی شیرازی قدس سره) که به طور خلاصه از بین تعریف ها و تمجید ها می شود (افصح المتکلمین مشرف (شرف) الدین مصلح سعدی شیرازی)

بنابراین نام او مصلح است که در نسخه ای از طیبات شیخ آمده که نام مصلح را از نام جد مادریش گرفته است.

با همه بزرگی نام از احوال سعدی اطلاع چندانی در دست نیست و این بر می‌گردد به این خصلت ایرانیان که در ثبت وقایع و احوال افراد سهل انگارند و اگر به تاریخ مراجعه کنیم کمتر کسی از بزرگان ما بر ثبات زندگیش معلوم است و شاید پس از در گذشت افراد عده ای به فکر تحقیق در باره شخص او می افتند که آن هم بر می‌خورد به اطلاعات ناقص و گاه تحریف شده و به مرحله ای می رسیم که همه موارد را باید با شک و شبهه در نظر گرفت.

البته اینکه از احوال سعدی اطلاع چندانی در دست نیست این بابت است که درباره او سخن گفته نشده و حکایاتی نقل نکرده باشند بلکه نوشته بسیار است ولی تحقیق کم بوده و هست. البته خود شیخ نیز در این گمراه کردن بی تأثیر نبوده است چه که در آوردن نکات اخلاقی و بیان حکمت‌ها، وقایعی ساخته و حکایاتی نقل کرده و گاه خود را در آن وقایع دخیل نموده و با آنکه نظرش آوردن مثال بوده است لیکن بعدها مردم این

نکته‌ها را واقعی پنداشته و از این بابت گاه در احوال او به اشتباه افتاده‌اند و چنانکه می‌دانیم طبیعت مردم اینگونه است که درباره کسانی که دارای شهرت و عظمت هستند گاه به اغراق روی می‌آورند و در بسیاری از موارد افسانه‌سازی می‌کنند و دیگران آن را حقیقت می‌پندارند و از این بابت اهل تحقیق زحمت و مجاهدت بسیاری کشیده‌اند تا از بین اینها حقیقت را بیابند. بنابراین در تحقیق احوال سعدی نه به گفته‌های خود او باید اعتماد کرد و نه به قول دیگران که از او سخن گفته‌اند.

در تذکره الشعراء دولتشاه سمرقندی آمده که پدر سعدی ملازم اتابک سعد بن زنگی بوده است و مشاورت سلطان را بر عهده داشت ولی امرار معاش او از عواید دربار نبود و خود به تجارت و حجره‌داری اشتغال داشت و گاه گاهی سلطان را از امور ناصواب به دور می‌داشت و شیخ از همان ابتدا باروش پدر آشنا شد و در کتب و نوشته‌های خود این راه را دنبال کرد و با آوردن حکایات خوب و بد دیگران را سرمشق می‌دهد.

پدر لحظه‌ای از تربیت او فارغ نبود و همه‌جا او را با خود همراه داشت و سعدی از همان ابتدای کودکی سفرهای بسیار با پدر داشت.

